

**Mazowiecki Zespół
Porejstrowego Doświadczalnictwa Odmianowego**

**WYNIKI POREJESTROWYCH DOŚWIADCZEŃ
ODMIANOWYCH W WOJEWÓDZTWIE
MAZOWIECKIM**

**PSZENŻYTO OZIME
2018-2020**

Seroczyn 2021

Przewodnicząca Mazowieckiego Zespołu Porejestrowego Doświadczalnictwa
Odmianowego
mgr inż. Emilia Sekulska
Dyrektor SDOO w Seroczynie

Stacja Koordynująca PDO w województwie mazowieckim
Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych
Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Seroczynie
ul. Koszarowa 4, 08-116 Seroczyn
tel./fax (25) 6314292
www.seroczyn.coboru.gov.pl

Opracowanie:

mgr inż. Tomasz Bobak

Rozpowszechnianie danych zawartych w publikacji z podaniem COBORU SDOO w Seroczynie jako źródła informacji.
--

Doświadczenia prowadzone w Ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego
współfinansowane ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego

Wydawca:

Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych
Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Seroczynie

PSZENŻYTO OZIME

Uwagi ogólne i omówienie wyników.

Według danych GUS powierzchnia uprawy formy ozimej pszenżyta w sezonie 2018/2019 wynosiła ponad 1,1 mln ha.

Udział pszenżyta ozimego w strukturze zasiewów zbóż z mieszankami zbożowymi wynosił 17%.

W roku 2020 zarejestrowano 2 nowe odmiany pszenżyta ozimego, w 2019 skreślono z KR 3 odmiany pszenżyta ozimego. Krajowy rejestr obecnie liczy 49 odmian, w tym 40 odmian krajowych.

W sezonie 2019/2020 na terenie województwa mazowieckiego zostały założone 3 doświadczenia, w każdym z nich było badanych 17 odmian pszenżyta ozimego.

Doświadczenia zlokalizowane były w następujących jednostkach:

- Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Seroczynie
- Zakład Doświadczalny Oceny Odmian w Kawęczynie (pole na terenie IHAR Radzików)
- DANKO Hodowla Roślin ZHR O/ Laski

W minionym sezonie odnotowano spadek plonowania pszenżyta w stosunku do poprzedniego sezonu. Największe plony były w Laskach. Wysokość pszenżyta była większa w porównaniu do wielolecia. Porażenie przez choroby w 2020 roku było większe niż w wieloleciu – z wyjątkiem rdzy brunatnej. Spośród odmian badanych na obu poziomach agrotechniki najlepiej plonowały: Meloman, Trapero, Orinoko, Temuco, Belcanto oraz z nowo zarejestrowanych SU Liborius.

Tabela 1. PSZENŻYTO OZIME. Odmiany badane. Rok zbioru 2020

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do Krajowego Rejestru Odmian w Polsce	Adres jednostki zachowującej odmianę, a w przypadku odmiany zagranicznej -pełnomocnika w Polsce
1	2	3	4
1	BOROWIK*	2011	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. ul. Główna 20, PL-99-307 Strzelce
2	SUBITO*	2012	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
3	MELOMAN*	2014	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. ul. Główna 20, PL-99-307 Strzelce
4	ROTONDO*	2014	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
5	PANTEON*	2015	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. ul. Główna 20, PL-99-307 Strzelce
6	TRAPERO*	2015	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
7	TREFL*	2015	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. ul. Główna 20, PL-99-307 Strzelce
8	KASYNO*	2016	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
9	TEMUCO*	2016	Syngenta Polska sp. z o.o. ul. Szamocka 8, PL-01-748 Warszawa
10	OCTAVIO*	2017	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. ul. Główna 20, PL-99-307 Strzelce
11	ORINOKO*	2017	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
12	PORTO*	2017	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
13	TADEUS*	2017	Saaten-Union Polska sp. z o.o. ul. Staszewska 70, PL- 62 -100 Wągrowiec
14	BELCANTO*	2018	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
15	TORO*	2018	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. ul. Główna 20, PL-99-307 Strzelce
16	DOLINDO*	2019	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27, PL-64-000 Kościan
17	SU LIBORIUS*	2019	Saaten-Union Polska sp. z o.o. ul. Staszewska 70, PL- 62 -100 Wągrowiec

*- odmiana chroniona krajowym wyłącznym prawem hodowców

Tabela 2. PSZENŹYTO OZIME. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru 2020

Miejscowość	Seroczyn	Kawęczyn/pole Radzików	Laski
Powiat	Siedlce	Warszawa Zachód	Grójec
Kompleks rolniczej przydatności gleby	5	3	4
Klasa bonitacyjna gleby	IV b	III a	IV a
PH gleby w <i>KCI</i>	5,5	6,0	6,2
Przedplon	Groch siewny	Rzepak ozimy	Rzepak ozimy
Data siewu	19.09	23.09	27.09
Obsada nasion (<i>szt/m²</i>)	350	350	350
Data zbioru	07.08	30.07	12.08
Nawożenie mineralne			
N na poziomie a ₁ (<i>kg/ha</i>)	98	89	120
N na poziomie a ₂ (<i>kg/ha</i>)	138	129	160
P₂O₅ (<i>kg/ha</i>)	60	30	48
K₂O (<i>kg/ha</i>)	90	45	73
Nawożenie dolistne preparatami wieloskładnikowymi na poziomie a₂ (<i>l/ha</i>)	Insol 3 – 1,0 Insol 3 – 1,0	Insol 3 – 1,0 Insol 3 – 1,0	Danko Zboże – 1 kg Danko Zboże – 1 kg
Środki ochrony roślin			
Zaprawa nasienna(<i>nazwa</i>)	Gizmo 060 FS	Gizmo 060 FS	Gizmo 060 FS
Herbicyd (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	Komplet 560 SC – 0,5 l Mustang 306 SE - 0,6 l	Bizon – 1 l	Komplet 560 SC – 0,5 l Chwastox Extra 360 – 3 l
Insektycyd (<i>nazwa , dawka/ha</i>)	Cyperkil Max 500 EC–0,05 l Fury 100 EW – 0,1 l	-	Proteus 110 OD – 0,5 l
Tylko na poziomie a₂			
Fungicyd - pierwszy zabieg (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	Amistar 250 SC – 1 l	Duet Star 334 SE – 1 l	Artemis 450 EC – 1,5 l
Fungicyd - drugi zabieg (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	Soligor 425 EC – 0,8 l	Soligor 425 EC – 0,8 l	Variatio XPro 190 EC – 1,4 l
Regulator wzrostu (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	Cerone 480 SL – 1,0 l	Cerone 480 SL – 1,0 l	Moddus 250 EC - 0,6 l

Tabela 3. PSZENŻYTO OZIME. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru 2020

Lp.	Cecha	Seroczyn		Kawęczyn		Laski	
		a ₁	a ₂	a ₁	a ₂	a ₁	a ₂
1	Stan roślin przed zimą (<i>skala 9⁰</i>)	8,1		8,9		9,0	
2	Stan roślin po zimie (<i>skala 9⁰</i>)	8,1		8,8		9,0	
3	Martwe rośliny (%)	1,1		0,0		0,0	
4	Termin kłoszenia (<i>dzień, m-c</i>)	25.05	27.05	23.05	25.05	22.05	23.05
5	Termin dojrzałości woskowej (<i>dzień, m-c</i>)	15.07	16.07	21.07	23.07	*	*
6	Wysokość roślin (<i>cm</i>)	102,4	100,2	117,4	113,1	111,0	103,3
7	Wyleganie roślin w fazie dojrzałości mlecznej (<i>skala 9⁰</i>)	9,0	9,0	8,3	8,6	7,9	8,3
8	Wyleganie przed zbiorem (<i>skala 9⁰</i>)	8,2	8,2	6,9	7,6	*	*
9	Porastanie ziarna przed zbiorem (<i>skala 9⁰</i>)	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Porażenie przez choroby(<i>skala 9⁰</i>)							
10	Rdza brunatna	8,2	-	8,9	-	9,0	-
11	Fuzarioza kłosów	7,5	-	8,2	-	9,0	-
12	Septorioza liści	7,4	-	7,3	-	9,0	-
13	Septorioza plew	7,1	-	7,9	-	9,0	-
14	Mączniak prawdziwy	8,9	-	7,1	-	7,4	-
15	Masa 1000 ziaren (<i>g</i>)	46,3	48,4	36,2	41,5	41,8	42,6
16	Wilgotność ziarna (%)	11,3	11,3	13,9	16,1	12,5	13,3
17	Plon ziarna (<i>dt z ha</i>)	67,7	82,1	73,6	87,6	103,2	113,1

* - brak danych

Tabela 4. PSZENŹYTO OZIME. Plon ziarna w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru 2020

Lp.	Odmiana	Poziom a ₁			Poziom a ₂		
		Seroczyn	Kawęczyn	Laski	Seroczyn	Kawęczyn	Laski
Wzorzec dt/ha		<u>67,7</u>	<u>73,6</u>	<u>103,2</u>	<u>82,1</u>	<u>87,6</u>	<u>113,1</u>
1	Borowik	99	95	88	98	90	91
2	Subito	97	95	97	98	102	95
3	Meloman	102	111	103	102	109	99
4	Rotondo	109	108	97	112	109	96
5	Panteon	98	111	101	96	85	104
6	Trapero	104	120	102	103	123	103
7	Trefl	87	85	95	89	71	102
8	Kasyno	117	86	99	111	94	98
9	Temuco	106	106	106	110	115	106
10	Octavio	83	90	82	88	84	84
11	Orinoko	98	124	103	101	109	100
12	Porto	85	90	104	95	91	103
13	Tadeus	100	100	102	98	106	97
14	Belcanto	112	105	110	108	98	109
15	Toro	113	80	105	107	100	107
16	Dolindo	95	92	98	91	112	97
17	SU Liborius	96	102	107	91	100	109

Wzorzec: wszystkie badane odmiany

Tabela 5. PSZENŹYTO OZIME. Plon ziarna odmian (%wzorca). Lata zbioru: 2018, 2019, 2020

Lp.	Odmiana	Mrozoodporność (skala 9 ⁰)	Poziom a ₁					Poziom a ₂				
			2020	2019	2018	2019 -2020	2018 -2020	2020	2019	2018	2019 -2020	2018 -2020
Wzorzec dt/ha			<u>81,5</u>	<u>87,2</u>	<u>60,8</u>	<u>84,4</u>	<u>76,5</u>	<u>94,3</u>	<u>101,5</u>	<u>67,4</u>	<u>97,9</u>	<u>87,7</u>
1	Borowik	5	93	100	96	97	96	93	100	97	96	96
2	Subito	5,5	96	98	106	97	99	98	101	105	100	101
3	Meloman	5,5	105	104	98	105	103	103	107	100	105	104
4	Rotondo	5,5	104	100	100	102	101	105	96	99	100	100
5	Panteon	6	103	99	108	101	103	96	101	100	99	99
6	Trapero	6	108	96	98	102	101	109	95	104	102	102
7	Trefl	5	90	104	105	97	99	88	100	101	95	96
8	Kasyno	5,5	100	100	108	100	102	101	101	103	101	101
9	Temuco	4,5	106	102	98	104	102	110	102	103	106	105
10	Octavio	6	85	101	101	93	95	85	99	103	93	95
11	Orinoko	6	108	103	107	106	106	103	105	104	104	104
12	Porto	5,5	94	104	101	99	100	97	102	103	100	101
13	Tadeus	5,5	101	99	108	100	102	100	98	106	99	101
14	Belcanto	5,5	109	104	-	107	-	105	104	-	105	-
15	Toro	5	100	100	-	100	-	105	99	-	102	-
16	Dolindo	5,5	95	-	-	-	-	100	-	-	-	-
17	SU Liborius	4	103	-	-	-	-	101	-	-	-	-
Liczba doświadczeń			3	3	3	6	9	3	3	3	6	9

Wzorzec - wszystkie badane odmiany

Tabela 6. PSZENŹYTO OZIME. Porażenie odmian przez ważniejsze choroby na przeciętnym poziomie agrotechniki –a₁ (odchylenia od wzorca). Rok zbioru: 2020, 2018-2020

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Mączniak		Rdza brunatna		Septorioza liści	
			2020	2018-2020	2020	2018-2020	2020	2018-2020
Wzorzec (skala 9⁰)			<u>7,8</u>	<u>7,9</u>	<u>8,5</u>	<u>8,4</u>	<u>7,4</u>	<u>7,9</u>
1	Borowik	3	-0,1	-0,4	-0,3	-0,3	-0,1	0,2
2	Subito	3	-1,3	-0,7	0,0	0,0	-0,1	-0,1
3	Meloman	3	0,9	0,6	0,2	0,4	-0,1	0,1
4	Rotondo	3	0,2	0,3	-0,5	-0,1	-0,4	-0,1
5	Panteon	3	0,7	0,2	0,0	0,2	0,1	0,3
6	Trapero	3	0,4	0,0	0,2	0,1	0,6	0,4
7	Trefl	3	0,6	0,6	0,2	0,2	-0,4	0,0
8	Kasyno	3	-1,1	-0,6	0,2	0,3	0,1	0,4
9	Temuco	3	-0,3	-0,3	0,0	-0,2	-0,1	0,0
10	Octavio	3	-1,8	-1,2	0,2	-0,5	0,1	0,1
11	Orinoko	3	0,7	0,5	0,0	-0,1	0,4	0,3
12	Porto	3	-0,6	-0,3	0,2	0,2	-0,1	0,2
13	Tadeus	3	0,1	0,0	0,2	-0,4	0,1	0,1
14	Belcanto	2	-0,1	-	0,0	-	0,4	-
15	Toro	2	0,9	-	0,2	-	0,6	-
16	Dolindo	1	0,9	-	0,0	-	-0,9	-
17	SU Liborius	1	-0,3	-	-0,5	-	-0,1	-
Liczba doświadczeń			3	9	2	7	2	8

Wzorzec - wszystkie badane odmiany

Skala 9⁰: 9 - oznacza stan najkorzystniejszy, 1 - oznacza stan najmniej korzystny

**Tabela 7. PSZENŻYTO OZIME. Ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe odmian (odchylenie od wzorca).
Lata zbioru 2020, 2018-2020**

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Wyleganie (skala 9 ⁰)				Wysokość roślin (cm)		Masa 1000 ziaren (g)	
			w fazie dojrzałości mleczej		przed zbiorem		2020	2018-2020	2020	2018-2020
			2020	2018-2020	2020	2018-2020				
Poziom agrotechniki a1										
Wzorzec			8,6	Wystąpiło tylko w 2020 roku	7,6	7,8	110,2	107,5	41,5	45,3
1	Borowik	3	0,2		-0,6	0,0	17,9	19,0	6,8	5,5
2	Subito	3	-1,0		-0,8	-0,3	2,6	2,8	1,3	-1,8
3	Meloman	3	0,0		-0,1	0,2	1,3	1,7	-3,1	-2,0
4	Rotondo	3	0,0		0,7	0,4	-12,6	-14,7	0,2	-1,7
5	Panteon	3	-1,3		-1,1	-0,4	6,1	5,7	1,4	-0,2
6	Trapero	3	0,0		-0,3	-0,3	12,9	9,1	2,1	-3,3
7	Trefl	3	-1,1		-1,1	-0,3	5,9	5,4	2,2	0,7
8	Kasyno	3	0,0		0,7	0,4	-4,4	-7,1	-0,9	0,5
9	Temuco	3	0,2		0,7	0,7	-4,2	-6,8	-3,5	-6,4
10	Octavio	3	0,4		0,4	0,4	-7,2	-6,7	-5,3	-6,1
11	Orinoko	3	0,2		0,4	0,5	0,6	-1,4	8,3	7,3
12	Porto	3	-0,3		0,9	0,7	-16,9	-10,5	-3,2	-3,3
13	Tadeus	3	0,2		0,2	0,5	-9,1	-10,3	-3,0	-0,8
14	Belcanto	2	0,0		0,2	-	6,8	-	-1,2	-
15	Toro	2	-1,0		-0,3	-	-1,1	-	-3,4	-
16	Dolindo	1	-0,5		-0,1	-	-6,2	-	-3,5	-
17	SU Liborius	1	-0,1	0,4	-	7,4	-	4,9	-	
Liczba doświadczeń			3		2	8	3	9	3	9

Ciąg dalszy tabeli 7.

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Wyleganie (skala 9 ⁰)				Wysokość roślin (cm)		Masa 1000 ziaren (g)	
			w fazie dojrzałości mlecznej		przed zbiorem		2020	2018-2020	2020	2018-2020
			2020	2018-2020	2020	2018-2020				
Poziom agrotechniki a2										
Wzorzec			8,8	Wystąpiło tylko w 2020 roku	8,3	8,3	105,5	102,9	44,2	47,1
1	Borowik	3	-0,3		0,0	0,1	15,8	15,0	5,4	4,4
2	Subito	3	-1,0		-1,3	-0,6	3,3	2,7	-0,3	-2,3
3	Meloman	3	0,2		0,2	0,4	3,0	-1,3	-3,3	-3,5
4	Rotondo	3	0,0		0,7	0,5	-15,4	-14,4	0,6	-1,6
5	Panteon	3	-1,1		-1,0	-0,1	3,6	1,7	-1,5	-1,7
6	Trapero	3	-0,3		0,0	-0,2	10,1	5,7	0,9	-3,6
7	Trefl	3	-0,6		-1,0	-0,3	3,1	0,5	2,2	1,1
8	Kasyno	3	0,0		0,7	0,5	-4,9	-7,1	-1,7	-0,4
9	Temuco	3	0,2		0,2	0,5	-1,0	-5,2	-2,9	-5,3
10	Octavio	3	0,2		0,0	0,3	-9,2	-6,7	-5,9	-5,2
11	Orinoko	3	0,0		0,7	0,5	4,1	1,4	8,3	6,4
12	Porto	3	-0,1		0,7	0,6	-13,0	-10,4	-1,3	-2,9
13	Tadeus	3	0,2		0,2	0,5	-5,2	-10,8	-0,5	-0,2
14	Belcanto	2	0,2		0,2	-	4,0	-	1,2	-
15	Toro	2	-0,5		-0,3	-	0,5	-	-1,8	-
16	Dolindo	1	0,0		0,0	-	-8,2	-	-4,7	-
17	SU Liborius	1	-0,3	0,0	-	9,5	-	5,4	-	
Liczba doświadczeń		3		2	8	3	9	3	9	

Wyleganie: wyniki pochodzą z tych doświadczeń, w których miało ono miejsce; wyższa wartość oznacza ocenę korzystniejszą. Wzorzec - wszystkie badane odmiany

PSZENŻYTO OZIME
CHARAKTERYSTYKA ODMIAN BADANYCH W ROKU 2020
ZAREJESTROWANYCH W 2019
(sporządzona na podstawie list opisowych odmian)

- 1. DOLINDO** - Odmiana pastewna. Plenność dobra do bardzo dobrej. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki powyżej średniej. Zimotrwałość dość duża (5,5). Odporność na mączniaka prawdziwego – duża, na choroby podstawy źdźbła, rdzę brunatną i septoriozę liści – dość duża, na rdzę żółtą, rynchosporiozę, fuzariozę kłosów i septoriozę plew – średnia, na pleśń śniegową – dość mała. Rośliny dość niskie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia późny, dojrzewania dość późny. Masa 1000 ziaren dość mała, wyrównanie ziarna średnie, gęstość ziarna w stanie zsypanym duża. Odporność na porastanie w kłosie duża, liczba opadania średnia. Zawartość białka bardzo mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.
- 2. SU LIBORIUS** - Odmiana pastewna. Plenność bardzo dobra. Przyrost plonu na wysokim poziomie agrotechniki średni. Zimotrwałość mała do średniej (4,0). Odporność na rdzę żółtą – duża, na pleśń śniegową, fuzariozę kłosów – dość duża, na choroby podstawy źdźbła, mączniaka prawdziwego, rynchosporiozę, septoriozę plew i septoriozę liści – średnia, na rdzę brunatną – dość mała. Rośliny dość wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren bardzo duża, wyrównanie ziarna średnie, gęstość ziarna w stanie zsypanym mała. Odporność na porastanie w kłosie i liczba opadania dość małe. Zawartość białka mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.